

KURJER WARSZAWSKI.

Dnia 3go Września 1866 r. | **Nr 199.** | Lat **45.** | 22 Sierpnia
3 Września 1866 r.

Poniedziałek.

Rano ciepła st. 12, w poł. c. st. 15. | Wschód Słońca g. 5 m. 15
Wysok. wody st. 2 c. s. (Ubywa.) | Zachód „ „ 6 „ 43

Jutro, Ś-tej Rozalji P.

— Wczoraj, w kościele Archi-Katedralnym i Metropolitalnym Śgo JANA, jako w dzień obchodu rocznicy Poświęcenia Kościoła, w czasie Wotywy, chór amatorów odśpiewał Mszę Krogulskiego Nr 8; podczas Summy, chór Instytutu Muzycznego wykonał Mszę Bincka, Graduale Brzowskiego i Offertorium Roźnieckiego. — W tymże dniu, w kościele po-Augustańskim, gdzie obchodzona była Uroczystość POCIESZENIA N. MARJI PANNY, liczny chór amatorów odśpiewał Wielkie Oratorium Karola Kurpińskiego. — Takż obchód odbył się również w kościele po-Bernardyńskim.

— Po ukończeniu w dniu zaonegdajszym przeglądu wojsk, JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻE MIKOŁAJ MIKOŁAJEWICZ Starszy, raczył powrócić do pałacu Belwederskiego. O godzinie 4ej po południu, danym był obiad w pałacu Łazienkowskim na 80 osób. O godzinie 8ej wieczorem, JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ raczył być obecnym na przedstawieniu w Wielkim Teatrze.

W Sobotę, o godzinie 8ej rano, Wielki Xiażę raczył być obecnym na Powązkowskiem polu przy strzelaniu do celu, z nieograniczonej odległości, strzeleckich kompanji i bataljonów 3ciej dywizji piechoty gwardji, 2ej i 3ej dywizji grenadierów i zbiorowej dywizji piechoty, z oznaczonych zaś odległości, brygady dragonów 3ej dywizji kawalerji.

JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻE MIKOŁAJ MIKOŁAJEWICZ Starszy, wczoraj w Niedzielę, po parady wszystkich wojsk, raczył odwiedzić prawosławną Katedrę Śej Trójcy, gdzie odprawione było przez Najprzewielebniejszego Joanicjusza Nabożeństwo.

(Dz. War.)

— Komisja Likwidacyjna w Królestwie Polskiem, podaje do powszechnej wiadomości, iż wynagrodzenia likwidacyjne: w ilości rs. 4,108 kop. 15, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Małoletniemu Chrzanowskiemu, właścicielowi dóbr Teptuchów, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Hrubieszowskim, Gminie Strzyżów, wysłane zostało do Kassy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,295 kop. 92, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Augustowi Lipińskiemu, właścicielowi dóbr Jarluty-Małe, lit. A., położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Przasnyskim, Gminie Regymin, wysłane zostało do Kassy Powiatu Płockiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 5,020 kop. 78, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Kazimierzowi Schmidt, właścicielowi dóbr Strzeczkwice, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Kieleckim, Gminie Naważyce, wysłane zostało do Kassy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 6,795 kop. 61, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Hr. Kazimierzowi Lubieńskiemu, właścicielowi dóbr Imielna, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Kieleckim, Gminie Mierzwin, wysłane zostało do Kassy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 2,031 kop. 50, przypadające na mocy rozporządzenia

Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Wincentemu Jezierskiemu, właścicielowi dóbr Wola Jurkowa, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Włocławskim, Gminie Czamanin, wysłane zostało do Kassy Powiatu Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 35,632 kop. 93, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Hr. Józefie Zamojskiej, właścicielowi dóbr Baranów i Łukawica, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Lubelskim, Gminach: Baranów i Chudowola, wysłane zostało do Kassy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 10,462 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Edwardowi Fredro, właścicielowi dóbr Grodyśławice, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Hrubieszowskim, Gminie Rachanie, wysłane zostało do Kassy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 6,080, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Hr. Kreütz, właścicielowi dóbr donacyjnych Kościelec, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Konińskim, Gminach: Dębno-Królewskie i Czołów, wysłane zostało do Kassy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 20,625 kop. 27, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Hrabieciu Augustowi Potockiemu, właścicielowi dóbr Dąbrówka i Piasecka-Wola, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Warszawskim, Gminach: Wilanów i Żabieniec, wysłane zostało do Kassy Powiatu Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 33,869 kop. 22, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 18 (30) Sierpnia r. b., Włodzimierzowi Połujektów, właścicielowi dóbr donacyjnych Łęczno, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Piotrkowskim, Gminie Łęczno, wysłane zostało do Kassy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 22,876 kop. 34, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Hr. Ernestynie Starzyńskiej, właścicielowi dóbr Rochanie, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Hrubieszowskim, Gminie Rochanie, wysłane zostało do Kassy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 5,358 kop. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 18 (30) Sierpnia r. b., Tomaszowi i Janowi Biedrzyckim, właścicielom dóbr Wierzbice, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Piotrkowskim, Gminie Radziechowice, wysłane zostało do Kassy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 5,289 k. 77, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 18 (30) Sierpnia r. b., Włodzimierze Kiwerskiej, właścicielowi dóbr Sokół, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Łukowskim, Gminie Sobelew, wysłane zostało do Kassy Powiatu Siedleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,965 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Piotrowi Swidzińskiemu, właścicielowi dóbr Skomorochy Wielkie, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Hrubieszowskim, Gminie Grabowiec, wysłane zostało do Kassy Ptu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,512 kop. 60, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 18 (30) Sierpnia r. b., Franciszkowi Więckowskiemu, właścicielowi dóbr Olszowa-Wola, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Rawskim, Gminie Lubania, wysłane zostało do Kassy Powiatu Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 65,023 kop. 92, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 18 (30) Sierpnia r. b., Piotrowi Nabóków, właścicielowi dóbr donacyjnych Uścimów, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Radzyńskim, Gminach: Uścimów i Tysmienica, wysłane zostało do Kassy Powiatu Siedleckiego, celem wy-

płatę komu należy; — w ilości rs. 5,213 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 19 (31) Sierpnia r. b., Sukcesorom Felixa Darowskiego, właścicielom dóbr Trzcieniec, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Kieleckim, Gminie Nagłowice, wysłane zostało do Kassy Ptu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy. (D.W.)

— Przyjechał do Warszawy: Kamerjunker Dworu J. C. M. *Spasski*, z Petersburga — wyjechali zaś: Jenerał-Lejtnant *Semeka*, do Piotrkowa; Jenerał-Major *Kornilowicz*, do wsi Nepel; Rzeczywisci Rady Stanu: *Woroncow-Weljaminow*, do Krasnegostawu; *Dekucinski*, do Tuszczycy; Sekretarz Stanu Rady Administ. Królestwa *Zaborowski*, do Ciechocinka; Członkowie Rady Stanu Królestwa: Hrabia *Lubiński*, do wsi Cygowa i *Bagniewski*, do Grójca; Kamerjunker Dworu J. C. M. Hr. *Osten-Saken*, Dyrektor Kancelarji Dyplomatycznej przy Namiestniku Królestwa, za granicę; dymisjonowany Jenerał-Major *Lichaniewicz*, do Petersburga.

— Za spokój duszy ś. p. Walentego *Mazurkiewicza*, odprawiać się będzie w kościele XX. *Reformatów* Nabożeństwo żałobne, jutro o godz. 10tej rano, na które pozostała Zona, oraz Córka z Zięciem i Wnukami, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Kolegów zmarłego. (14,101.)

— Emilia-Felicja *Kłodnicka*, jedyna Córka Walerji z Madalińskich i Włodzimierza, małżonków *Kłodnickich*, bawiąc chwilowo wraz z Matką u Familji, w majątku Druzbice, w Pcie Piotrkowskim, po krótkiej nader słabości, dnia 26 Sierpnia r. b. w BOGU zasnęła, a zwłoki jej na miejscowym parafjalnym cmentarzu, w grobie familijnym złożone zostały. Pozostali Rodzice, nieukojeni nigdy w smutku i wiecznej tęsknocie, po stracie ukochanego i jedynego swego dziecięcia, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na Nabożeństwo żałobne, w dniu 5 b. m., t. j. we Środę, o godz. 10tej z rana, w kościele XX. *Karmelitów* na Lesznie, za duszę zmarłej Emilji-Felicji, odbyć się mające. (14,088.)

— Marjan-Herman *Bardzikowski*, mający lat trzy, po ciężkiej chorobie, wczoraj zakończył życie. Zaprasza na pogrzeb w dniu jutrzejszym, Znajomych i Familję, Kajetan *Tyniecki*, Chirurg, pod Nrem 3100, przy ulicy Wołskiej zamieszkały, na cmentarz Powązkowski. (14,116.)

— Edzio *Münchheimer*, syn znanego Fabrykanta i Kupca tutejszego, po krótkiej, bo zaledwie 28-godzinnej chorobie, przeżywszy miesiąc 14, zasnął w BOGU. Stroskani Rodzice po tej bolesnej stracie, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na exportację zwłok, jutro o godz. 4tej po południu, z kaplicy XX. *Karmelitów* na Lesznie, na cmentarz Powązkowski odbyć się mająca. (14,118.)

— Dnia 31goz. m., o godzinie 9ej w wieczór, umarł w naszym mieście, w 45 roku życia, po kilku-dniowej ciężkiej słabości, ś. p. August-Fryderyk-Wilhelm Windisch, Inżynier-Mechanik przy kolei żelaznej Warszawsko-Petersburgskiej, rodem z Montpellier, we Francji, ozdobiony orderem Sgo STANISŁAWA kl. 2ej, pozostawiwszy nieutuloną w żalu żonę, Panią Rozynę z Dupontów. Przeprowadzenie zwłok jego, z mieszkania na cmentarz Ewangelicko-Augsburgski, odbyło się onegdaj, o godzinie 5ej po południu, w asystencji

JX. Pastora L. Otto, który w czasie pogrzebu, wczoraj o godzinie 5tej po południu odbytego, w stosownych a wzruszających słowach przemówił do licznie zgromadzonych przyjaciół zmarłego, dla oddania mu tej ostatniej posługi.

— Wczoraj z kaplicy Ewangelicko-Augsburgskiej, o godzinie 3ej po południu, przeprowadzone zostały na cmentarz tegoż wyznania, zwłoki ś. p. Elli Bauer, siedmio-letniej córki głównego Naczelnika ruchu dróg: Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej. Drugie to już dziecię, w przeciągu dwóch tygodni, nieutuleni w żalu rodzice oddają przedwczesnej mogile. Wczoraj albowiem zaledwie dwa tygodnie minęło, jak podobało się BOGU powołać do chwały swojej ukochaną ich córkę Marję, w dwunastym roku życia. Cios, który w tak krótkim czasie po dwakroć rodzicielskie serca zakrawił, głębokie tylko poczucie religji złagodził zdoła; a współczujący boleść, liczni ich przyjaciele, łączą się z niemi w modlitwie aby BÓG miłosierny pociechę tę zesłać im raczył. — X. M.

— W tych dniach zmarł Alexander Osiański, syn Urzędnika Cyrkułu Xgo, 7 miesięcy życia liczący.

— Z Paryża doszła tu smutna wiadomość o zaszej tamże śmierci ś. p. Benedykta Hr. Tyszkiewicza, dziedzica obszernych dóbr w Gubernjach: Kowieńskiej i Wileńskiej, a przytem znanego z miłosierdzia i uczynności dla ubogich, i potrzebujących jego pomocy.

— Piszą nam z Paryża, że córka P. Jana Epszteina, Bankiera tutejszego, zaręczoną została z Panem Albertem Bourée, Urzędnikiem Gabinetu Ministra spraw zagranicznych w Paryżu, a synem Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Francji w Lizbonie.

— W Sobotę, o godzinie 7ej wieczorem, w kościele Ewangelicko-Augsburgskim, pobłogosławiony został przez JX. Pastora Otto, po stosownej przemowie, związek małżeński między Panem Karolem Hunerlach, majstrem kowalskim, a Panną Matyldą Schröder, córką tutejszych obywateli: Beniamina i Anny z Schillerów, małżonków Schröder, przy licznej zgromadzeniu przyjaciół obu rodzin. Szczególną zwracało uwagę dwanaście młodych panien w bieli i tyłuż kawalerów, towarzyszących młodej parze do ołtarza.

— Wczoraj, o godz. 12ej w południe, otwartą została Wystawa Płodów Ogrodniczych, w Ujeżdżalni przy ulicy Królewskiej, urządzona staraniem Delegacji, złożonej z JJ. WW. Leona Dembowskiego, Członka stałego Rady Stanu, R. R. St. Gumińskiego, Dyrektora ogrodu Botanicznego Prof. S. G. W. Alexandrowicza, w której pracach przyjęli udział: Pan Blumenfeld, Naczelnik Wydziału Przemysłowego w Kom. R. S. W. i Duch.; oraz zaproszeni miłośnicy botaniki, PP. Prof. Bogucki, Le-Brun, Z. Zaborowski i Trypolski, a co do części technicznej, Budowniczy Rządu Bobiński i Cichocki. Urządzeniem wewnątrzem i ustawianiem roślin zajmował się, przy pomocy samych wystawców, Pan Sparman, starszy ogrodnik ogrodu Botanicznego. Ciesielskie roboty wykonał Pan Bensée, tapicerskie Pan Mergenthaler. Celniejsze rośliny, owoce i warzywa, dostawili: Cesarski ogród w Łazienkach, ogród Botaniczny, Instytut Maryjsko-

Alexandryjski, Instytut Politechniczny w Nowej Alexandrii, HR: August z Alexandra Potoccy z Willanowa i Natolina, Hrabia Maurycy Potocki z Jabłony, Xiążę Sergjusz Golicyn z Starej-Wsi, P. Jan Zawisza z Młochowa, P. Adam Biernacki z Czystego, Pani Barczyńska z Łowicza, Pastor Beczkowski z Łowa, bracia Bardet, Hoser, Ohm, Ulrich, St. Lilpop i inni. Wszystkich wystawców było 32. Wnętrze ujeżdżalni wspaniały przedstawia widok; ściany ubrane są drzewami i roślinami egzotycznymi. Główna ściana przyozdobiona popiersiem NAJJAŚNIEJSZEGO PANA, tudzież drzewami i palmami, wyłącznie tylko z ogrodu Botanicznego, wśród których góruje pyszna palma *areca rubra*; po brzegach stoją piękne posągi wśród zieleności. Po lewej stronie wejścia, stoi część roślin z ogrodu P. Ulricha, potem z ogrodu braci Hoserów, po prawej Ulricha i braci Bardetów. Ściana od Królewskiej ulicy jest zajęta przez rośliny z ogrodu Botanicznego i P. Biernackiego, oraz P. Lilpopa i z Willanowa; pośrodku urządzone są klomby różnych wystawców, i wystawione stoły z owocami i jarzynami. Wiele czasu i miejsca zajęłoby wyliczenie różnych znakomitszych okazów; musimy jednak wspomnieć o przysłanych przez ogród Botaniczny ważniejszych roślinach lekarskich i domowego użytku, jak *Rhus toxicodendron* sumak jadowity, *Rheum Emodi* truciźna; *Glicyrrhiza* (lukrecja), gatunek dzięgiel, *Gossypium herbaceum* (bawełna), *coffea arabica* kawa, pieprz czarny, *kubeba*, *imbier*, *plectranthus* (roślina niszcząca mólę), *Iris Florencka*, *Oryza sativa* (ryż) *Atlansonia digitata*, małe egzemplarze, który w podzwrotnikowych strefach w olbrzymie drzewo baobab wyrasta. Ciekawa jest także roślina *Nepenthes destillatoria*, której liście zakończone dzbanuszkami, przechowują wodę, jaką roślina z siebie wydziela. Ogród Łazienkowski dostarczył palmy, draceny, laury i różne ozdobne drzewa i krzewy. Bracia Hoser przedstawili bogaty zbiór pięknych i rzadkich roślin, jest tam *Calea commersonii*, wspaniały a jedyny w kraju naszemu egzemplarz, *pinocentitida tuberculata*, *marantha*, *gessneria* w różnych odmianach, *draceny*, *Agnostus linsatus*, z pięknym szkarłatnym kwieciem. *Tradescantia Warszewiczi* na pamiątkę słynnego botanika Krakowskiego nazwana. Szczególna kukurydza Japońska z liściem w białe pasy. Do tego dodać wypada zbiór znakomity roślin iglastych, mnóstwo georginji, w różnych kształtach i kolorach róż, bukiety odznaczające się doбором kwiatów. Bracia Bardet także pod wielką szklaną nakrywą przedstawili pyszne bukiety różnych form: to w kształcie wachlarza z jednej strony białego, z drugiej czerwonego, to koszyka; są tam także bukiety i girlandy ślubne. Płody ogrodnicze braci Bardetów, składały się z roślin egzotycznych i gruntowych, jako to: pysznych gladiolusów, fuchsji, róż, heliotropów, a także pelargonji. P. Biernacki z Czystego dostawił wiele rzadkich roślin, a między innymi: Araucaria, Wellingtonia, tudzież istotną osobliwość, wspaniały okaz *Piandanus utilis*, który wумыślnie urządzonym klombie zaszczytne zajmował miejsce. Ananasy, ogórki P. Biernackiego i misternie z kwiatów ułożone nazwisko jego, ogólną zwracały uwagę. Pan Ulrich przedstawił ładny okaz *Sterculia Platanifolia* i wiele pięknych i

starannie wyhodowanych roślin, z których dawno jego zakład ogrodniczy słynie. Oranżerje Willanowska, Jabłony, Hrabów Potockich, Instytutu Alexandryjsko-Maryjskiego i P. Lilpopa, również niepoślednie zajmowały miejsce. Na środku ujeżdżalni pomiędzy klombami, ubranymi kwiatami i bukietami, piętrzyły się stoły, jedne zastawione warzywami z ogrodu Natolińskiego, P. Ulricha, Alexandra Ohma, i innych, tudzież dyniami, dostarczonymi z oddziału praktycznego, Ogrodu botanicznego w Marymoncie, drugie ananasami, winogronami i innymi owocami z Starej wsi Xcia Golicyna, z Natolina, P. Zawiszy, Braci Hoserów, Bardetów, Pani Barczyńskiej z Łowicza i innych. Bracia Hoser dostarczyli obfity zbiór gruszek i jabłek w kilkudziesięciu gatunkach; Natolin owoce jagodowe, wiśnie, maliny, poziomki, śliwki, grusze i jabłka. Między wytwornymi owocami, dostarczonymi przez Panią Barczyńską, szczególnie zwracały uwagę brugnony, oraz jabłka Tyrolskie, w kraju hodowane zupełnie do zagranicznych podobne. P. Piklikiewicz dał bardzo piękne renklody Bavay i ulepszone ogromne węgiarki. P. Urbański z Woli, rapy olbrzymie, po funkcie i kilka łutów wazące. Winogrona X. Golicyna, Pana Scholtzego, mogą śmiało współzawodniczyć z zagranicznymi. Warzywa z ogrodu botanicznego w Marymoncie, zadziwiała olbrzymimi kształtami, podobnie jak nowe gatunki pomidorów do wiśni podobnych wdziękiem form. Ajlantas i jedwabniki w różnych ich przemianach, wystawione w środku sali przez P. Higneta, powszechne obudzały zajęcie. Nie skończylibyśmy naszego wyliczenia, gdybyśmy wszystkim wystawcom mieli wymierzyć sprawiedliwość, i po szczegółom opisywać dostarczone przez nich płody. W uzupełnieniu przeto naszego opisu, podamy tylko nagrody, jakie wystawcom przez biegłych przyznane zostały, nadmieniając, że sąd ten biegłych, publiczność w zupełności podzieliła. Na biegłych powołani zostali PP.: były Professor Antoni Waga, uczony badacz przyrody i zasłużony nauczyciel, Hr. Wandalin Pusłowski, Nad-ogrodnik Cesarzowskiego ogrodu w Łazienkach Wanaszek, starsi ogrodnicy ogrodu Botanicznego Cybulski i Sparman, Wilhelm Gebethner, Prof. Bogucki, zasłużony autor książki o Ogrodnictwie i znakomity ogrodnik P. Czepiński, P. Kazimierz Górecki, ogrodnik Instytutu Alexandryjskiego. Nagrody przyznano następujące: Braciom Hoser, za najpiękniejszy zbiór roślin egzotycznych, medal złoty; za najpiękniejszą kolekcję jabłek i gruszek; dwa medale srebrne, i za georginie bronzowy, a, za pelargonie i za bukiety listy pochwalne. Ogrodom Willanowa i Natolina za zbiór owoców, oraz wzorową kulturę winogron i brzoskwiń, medal złoty, i za śliwki medal srebrny, a za azalie i hortensje list pochwalny. Ogrodowi w Natolinie za zbiór warzyw medal złoty, za kalafiory medal srebrny, za owoce jagodowe medal bronzowy. Xięciu Sergjuszowi Golicynowi ze Starej-Wsi, za brzoskwinię, winogrona, melony, ananasy trzy medale srebrne. P. Dutkowskemu za arbuzy medal srebrny. P. Adamowi Biernackiemu z Czystego, za ogórki medal bronzowy za begonie i banany, oraz za winogrona, dwa listy pochwalne. P. Ulrichowi, za kapustę medal srebrny, za kolekcję fuchsji, medal bronzowy, za okazy cieplarniane i bukiety,

dwie listy pochwalne. P. Piklikiewiczowi, za szparagi, medal srebrny. P. S. Lilpopowi, za kolekcję najpiękniejszych róż, medal srebrny, a za bonkrety Hiszpańskie list pochwalny. Braciom Bardet, za kolekcję roślin ozdobno kwiatowych gruntowych medal srebrny; za bukiet najpiękniejszy, girlandę i koszki, medal brązowy, za gruszki i winogrona, list pochwalny. Ogrodowi w Jabłonie, za kolekcję gladiolusów, medal brązowy. Prócz tego udzielono jeszcze listy pochwalne: P. A. Hofmannowi z Nru 2,429, za róże; Pani Barczyńskiej z Łowicza za róże; P. Zawiszy z Młochowa za gruszki i winogrona; P. Kaszyńskiemu za jabłki; P. Bęczkowskiemu za gruszki; Panu Krajewskiemu za melony; P. Wąsikiewiczowi za kapustę; P. Scholtzemu za winogrona; P. Riechterowi z Siekierki i P. Władysławowi Podbielskiemu za bukiet. Nadto, biegli uczynili wniosek o udzielenie Panu Adamowi Biernackiemu, za ogólną wysoką kulturę przedstawionych okazów, medalu srebrnego; Panu Scholtzemu za winogrona, medalu brązowego i Braciom Hoserom za kolekcję pelargonii, takiegoż medalu. Instytucje Rządowe wyłączone były od nagród, jakkolwiek odznaczały się pięknnością okazów; poczytujemy sobie przeto za miły obowiązek podać nazwiska tych Panów, którzy kierując temi zakładami, postawili je na tej wysokiej stopie doskonałości, a mianowicie: Dyrektora ogrodu Botanicznego P. Alexandrowicza, starszych ogrodników PP. Sparmana, Cybulskiego, i Krumbecka (w Marymoncie), Nad-ogrodnika Cesarskich ogrodów w Łazienkach i Belwederze P. Wąsaszka, Profesora Instytutu Politechnicznego w Nowej-Alexandrii P. Berdau, ogrodnika Inst. Alexandryjsko Maryjskiego Pana Kazimierza Goreckiego. W tem miejscu winniśmy także uczynić wzmiankę o bukietach wystawionych przez PP.: Szczepaniaka, ogrodnika Saskiego ogrodu, Stanisława Górskiego i Ludwika Białckiego, Pomocników Ogrodników ogrodu Botanicznego. Wymieniwszy tyle nazwisk, jeszcze nam jeden pozostaje obowiązek oddać cześć tym ogrodnikom prywatnym, którzy umiejętnością i starannością hodowania, pozyskali nagrody, dla ogrodów przez nich zarządzanych, jak PP. Zbroniccy z Willanowa i Natolina, Pan Krebs z Starej Wsi, P. Behrmann, naczelny ogrodnik zakładów Pana Ulricha, P. Kazimierz Winiarski z ogrodu P. Lilpopa, P. Rau z Jabłony, P. Leon Adamczewski z ogrodu Pani Barczyńskiej z Łowicza, Pan Perrier z Młochowa, oraz P. Finder, dzierżawca ogrodu młyna parowego, który wystawił żardynierę, ozdobioną kwiatami i winogronami. Do przyozdobienia Wystawy Ogrodniczej, fabryka P. Mintera dostarczyła zbiór różnych odlewów figur, wazonów, kwiatciarek różnych wielkości i kształtów, a także kanapy i krzesła ogrodowe, wreszcie kompletny zbiór nader praktycznych narzędzi ogrodowych, o których innym razem bardziej szczegółowo wspomniemy. Nadto skład machin rolniczych PP. Ostrowskiego i Spółki, wystawił sprzęty ogrodowe i różne siewki, które to ostatnie nadesłała także fabryka P. Mizerskiego. Zakład PP. Klocha i Dutkiewicza, wystawił przesłiczne fotografie roślin. Medale, rytowane przez P. Herknera, wybite zostały w tutejszej mennicy, a listy pochwalne dla wystawców, nader ozdobne, wyrobione w zakładzie litograficznym Pana Herknera. Kończąc to po-

bieżne sprawozdanie z otwarcia Wystawy Ogrodniczej, nie wyrzekamy się jeszcze możliwości podania o niej nowych szczegółów, a teraz zapisujemy fakt jej otwarcia w kronice naszego miasta, z nadzieją, że od-tąd co rok będziemy mieli sposobność obznajmiania czytelników z postępami w tej ważnej krajowego przemysłu gałęzi i że Instytucja ta, z woli Rządu zawiązana i troskliwą Opieką Władzy otoczona, nadal rozwijać się i błogimi owocami darzyć nas będzie.

— Otwarta wczoraj wystawa ogrodnicza zaszczyconą została obecnością ICH CESARSKICH WYSOKOŚCI, WIELKIEGO XIĘCIA MIKOŁAJA MIKOŁAJEWICZA STARSZEGO, W. X. ALEXANDRY PIOTRÓWNEJ, którzy wystawę zwiedzać raczyli w towarzystwie Jaśnie Wielmożnego Hrabiego Namiestnika Król., i osób orszaku ICH CESARSKICH WYSOKOŚCI. Po godzinie 3ciej z południa JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ W. X. ZNA ALEXANDRA PIOTRÓWNA, wraz z Damami Jej orszaku, powitana u bramy Ogrodu Saskiego, przez JO. Xięcia Czerkaskiego, Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, JJWW. Leona Dembowskiego, Stałego Członka Rady Stanu Królestwa, Prezydującego w Delegacji Wystawy i R. R. Stanu Gumińskiego, przybyć raczyła na wystawę i najlaskawiej przyjęła ofiarowane Jej przez JO. Xcia Czerkaskiego bukiety, ułożone przez braci Hoserów i braci Bardettów, a następnie w asystencji JW. de Witte, Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji Rządowej Oświecenia i Członków Delegacji, zwiedzić raczyła szczegółowo wystawę, której celniejsze okazy przedstawiał JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI JO. Xz. Czerkaski i Członek Delegacji Dyr. Alexandrowicz. Okazy ajlantu i rozłożone na nim Jedwabniki, wystawione przez P. Emila Hignet, zwróciły uwagę JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, której P. Hignet miał szczęście osobiście przedstawić objaśnienia tego tak zajmującego przedmiotu. Z zajęciem również JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ oglądała fotografie różnych roślin, nader starannie i wtywnie w zakładzie PP. Klocha i Dutkiewicza wykonane. W czasie zwiedzania przez Dostojną W. XIĘŻNĘ szczegółowej części wystawy, JO. Dyrektor Główny Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych przedstawiał JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI obecnych wystawców i ogrodników P. Adama Biernackiego, PP. Sparmana, Hosera, Bardeta i Krebsa, którzy uprzejmymi słowami uznania i zachęty przez JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ udarowani zostali. Gdy po obejrzeniu wystawy JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ opuściła gmach ujeżdżalni i wsiadła do powozu, nadjechał JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ W. X. Z. MIKOŁAJ MIKOŁAJEWICZ STARSZY, w towarzystwie Jaśnie Wielmożnego Hrabiego Namiestnika, wtedy WIELKA XIĘŻNA wraz z Dostojnym Małżonkiem powróciła raczyła na wystawę. Wysocy goście szczegółowo oglądali plody ogrodnicze naszego kraju i wynurza-ili kilkakrotnie Swe zadowolenie do otaczających Ich osób, a JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ W. XIĘŻ. zaszczycił raczył laskawymi wyrazami przedstawianych mu ogrodników. Odwiedziny te wystawy, przez Dostojnego Brata NAJMILOŚCIWSZEGO MONARCHY i Jego Małżonkę, za szczególny dowód Wysokiej troskliwości o wszystko, co się tyczy ogólnego pożytku, równie

jak za szczęśliwą wróżbę dla ogrodnictwa i nowo-utworzonej wystawy, poczytywać wypada.

— Podaje się dowiadomości, iż na trzeci dzień Wystawy płodów ogrodniczych, to jest we Wtorek, ceny biletów wejścia zniżone zostały jak następuje: dla osób dorosłych kop: sr: 15; dla studentów, uczniów i dzieci, kop: sr: 10. — Prezydujący w Delegacji Wystawy, Stały Członek Rady Stanu Królestwa, Leon *Dembowski*.

— Onegdaj, delegacja z Iona Towarzystwa Dobroczynności, wyznaczona do wyrzeczenia, której z Ochron na rok bieżący przyznany być powinien tytuł: „wzorowej“ o ile nam wiadomo, przyznała dziś go Ochronie Iej, w gmachu po Dominikańskim istniejącej. Zresztą, lubo wszystkie Ochrony odznaczają się przykładnem prowadzeniem, z pomiędzy ich jednakże delegacja pochwaliła szczególnie następujące: przy ulicy Długiej, nazwiska Xiędza *Baudouina*, za Wolskiemi rogatkami, na Pradze, na ulicy Gęsiej, oraz dwie dla dziewcząt starozakonnych: na ulicy Walićów i na ulicy Marjańskiej, znajdujące się.

— Wczoraj od rana niebo pochmurne nie zapowiadało dnia pogodnego, około nawet godziny 10ej deszcz padał. Później jednak wypogodziło się, i Saski ogród zapełnił się po nabożeństwie, jako w dniu Niedzielnym, mnóstwem osób pragnących użyć przechadzki. Po południu o godzinie 4ej zdawało się, że będzie burza; w oddaleniu grzmiało nawet, ale w Warszawie ani kropli deszczu nie spadło. To też tłumy płynęły, można powiedzieć, do miejsc zwykłych zamiejskich przechadzek: do Łazienek, Ogrodu Botanicznego, Doliny Szwajcarskiej, Kaskady albo na Czyste, gdzie Pan *Chevalier* „Król Ognia“ wraz z magikiem P. *Philadelphja* widowisko wielkie zapowiedział. Ale i w samej Warszawie, w miejscach widowisk, jak w „Eldorado“ i „Orphaeum“ nie brakło publiczności, a teatru, cyrk *Renza*, teatr *Rappo*, Obrazy nikuące w Resursie Obywatelskiej, były też napełnione. Dodajmy tu wreszcie, iż w południe, w ujeżdżalni przy Saskim Ogrodzie, otwarta została wczoraj wystawa roślin, o której oddzielny podajemy artykuł; że w rannych godzinach widziano licznie Wystawę Sztuk Pięknych, Wystawę fantów do Loterji na ubogich w Resursie Obywatelskiej urządzonej, a mieć będziemy obraz ruchu dnia wczorajszego. Po południu dwie orkiestry wojskowe grały w Ogrodzie Saskim.

— Onegdaj nareszcie Cyrk P. *Renza* otwarty został przedstawieniem nader świetnem, które ICH CESARSKIE WYSOKOŚCIE WIELCY KSIĄŻĘTA MIKOŁAJ MIKOŁAJEWICZ Starszy i MIKOŁAJ MIKOŁAJEWICZ Młodszy Swą obecnością, w towarzystwie Jaśnie Wielmożnego Hrabiego Namiestnika, zaszczycić raczyli. Za ukazaniem się ICH CESARSKICH WYSOKOŚCI w łoży, zabrzmiał hymn narodowy, a następnie zaraz rozpoczęło się widowisko. Trudno nam podać wszystkie szczegóły tego przedstawienia, w którym artyści odznaczyli się wdziękiem, zręcznością i siłą, konie pięknością i wytressowaniem, a kostjumy świeżością i przepychem. Nie możemy wszakże bez wzmianki pominąć pięknej Panny *Bridges*, która na linie różne odbywała ćwiczenia, śmiałych woltyzerek Panny *Lucji Ducos* i Panny *Luizy*, dzielnych amazonek, zdanej nam dawniej Pani *Adeliny* i Panny *Emilji*,

PP. *Brandta*, jeźdźca na niesiodłanych koniach, *Maurycyego Neissa*, *Richardsa* woltyżera, i doskonałych komików PP. *Whittoyne*, *Secchy*, *Alphono* i braci *Mariani*, którzy wybornemi sztukami gimnastycznymi bawili publiczność, a między nimi dwóch braci *Courads* skrzypków. Dyrektor *Rentz* wprowadził pysznego ogiera *Arabskiego*, siwego *Hedrog*, oraz 4ch ogierów *tressowanych*, nadto sam jeździł na koniu wyższej szkoły *Danielo*. Dwa kadryle, jeden mężczyz w bogatych pasowych mundurach, drugi 12tu dam w helmach i zbrojach, zakończyły obie części przedstawienia. Służba w czerwonych frakach i perukach, dodawała świetności wystawie. Cyrk wykwintnie urządzony staraniem P. *Uhlmana*, pełnomocnika Dyr. *Rentza*, wybudowany został przez P. *Grantzowa*. — Wczorajsze przedstawienie, urozmaicone nowemi produkcjami, niemniej świetne było i liczne.

— Wczoraj w Teatrze *Rozmaitości*, w Komedji *Od-ludki* i *Poeta*, w roli *Edwina*, wystąpił Pan *Lucjan Kwieciński*, Uczeń Szkoły dramatycznej, z oddziału P. *Checińskiego*. Widzieliśmy już debiutanta w tej roli, na popisie Szkoły, i te zalety, jakie mu wtedy przyznawaliśmy, dziś po pierwszym właściwie publicznem wystąpieniu, chętnie przyznać mu możemy. Dobra deklamacja, pewne nawet wyrobienie akcji, czucie w głosie, prawda i życie w grze, wyróżniają tego młodzieńca między jego towarzyszymi. Był dalej chciał iść tym samym torem pracy i zamiłowania sztuki, na którym pełna talentu Siostra jego przewodniczyć mu może, nie dał się omamić i pierwszym błyskiem powodzenia, które tak często młodych Artystów z dobrej drogi sprowadzają, a scena zyska w nim jednego więcej utalentowanego pracownika. — Po *Odludkach* nastąpił *Majster i Czeladnik*; widzieliśmy wszyscy tę Komedję nieodżałowanej pamięci *Korzeniowskiego*; znamy doskonale Pana *Szaruckiego*, a jednak idziemy słuchać jego „*Werda*“, bo *Żółkowskiego* nasłuchać się nie można, jak o tem i wczorajsze oklaski i przywołowania znakomitego Artysty świadczyły.

— Wczoraj w ogrodzie *Kraśnińskich*, w czasie picia wód, zwiększona orkiestra, pod kierunkiem Pana *Lewandowskiego*, wykonywała utwory ulubione, przy licznej zebraniu słuchaczy.

— Wczoraj wieczorem w Ogrodzie *Saskim* miała miejsce wzruszająca scenka. Mały trzyletni chłopczyzna, odłączywszy się w tłumie od babci, która go wraz z starszym rodzeństwem na przechadzkę tamże przywiodła, zabłąkał się, i głośnym a rzewnym płaczem mnóstwo przechodniów w koło siebie zgromadził. Współczucie było powszechne; ale trudno było dopytać się u malca o mieszkaniu jego rodziców. Już miano zanieść go do cyrkułu, gdy szczęściem nadeszła osoba, która go znała, i odprowadziwszy do rodziców, ukoła ich przestrasz i boleść.

— Dziś, przy przedstawieniu *Obrazów* nikuących, znajdująca się będą po powrocie *Artaki*.

— *Kantor Weatlu*, *Moses Mählrad*, przez śmierć właściciela, chwilowo zamknięty, od przeszłego Czwartku, pod firmą *M. Mählrad* wdowy, otworzonym został. (14,089.)

— Książeczkę do Nabożeństwa, znalezionej wczoraj w kościele *XX. Reformacji*, odebrać można w Drukarńi *Kurjera Warszawskiego*.

— Piszą z Nizka pod dniem 25ym Sierpnia, iż w tymże dniu przed południem, utonął, kąpiąc się w Sanie, Xiądz Juljan *Rożański*, Wikary w Raclawicach (około Nizka). Kapłan ten pełen cnót i zasług, oddany był gorliwie swemu powołaniu. Śmierć jego pogrążyła w smutku parafjan i okolicznych mieszkańców, którym rad zawsze jak światła, tak i pomocy udzielał.

— W Neisse, na Szląsku, 18go b. m., z wielką uroczystością i honorami wojskowemi pochowano zwłoki Siostry Miłosierdzia, zmarłej w tamecznym klasztorze na tyfus szpitalny, którego stała się ofiarą, pielęgnując w lazaretach wojskowych rannych żołnierzy. Za skromną trumną zakonnicy, obok ojca jej, postępowali: Pierwszy Komendant miasta, Jenerał-Lejtnant v. Lehwaldt, i drugi Komendant Pułkownik v. Trothe, oraz znaczna liczba Oficerów, i odkomenderowana na pogrzeb kompanja piechoty.

— W Portugalji zmarł niedawno, zamożny obywatel, Hr. *Fereiro*, pozostawiwszy 24 mil: franków majątku, z których przeznaczył 900,000 fr., jako fundusz na założenie 120 szkół; 120,000 na szpital homeopatyczny i 3,600,000 fr., na wybudowanie szpitalu dla obłąkanych.

— Korsyka jest obecnie widownią okropnego nieszczęścia. Od tygodnia przeszło pali się tam odwieczny las, jeden z największych i najpiękniejszych w tym kraju, tak hojnie pod tym względem od natury uposażonym. Las ten składa się z samych olbrzymich sosen smolnych; to też i jego pożoga, nie jest tylko zwyczajnym pożarem; jest to ocean płomieni, który całej okolicy zniszczeniem grozi. Ludność i władze nie szczedzą wysiłen, aby położyć tamę tej klęsce, która z każdym dniem trwania, miliony w popiół obraca.

— Jeden ze znakomitszych jubilerów Paryzkich, Cramer, otrzymał w Lutym r. b., list z pieczęcią Dworu Króla Pruskiego i podpisany przez Hr. Schaffgotsch, Szambelana Królowej, z zapytaniem, czyby nie zechciał się podjąć wykonania ozdób brylantowych nowego orderu, przez Królowę ustanowić się mającego, których wzory dostarczone mu będą. Jubiler przystał na to, i wkrótce otrzymał wzory rysowane przez samą Królowę, z jej własnoręcznemi objaśnieniami, a w kilka tygodni potem, wyprawił do Berlina jedną dekorację brylantową, podług wzoru wykonaną. Otrzymuje następnie podziękowanie i zamówienie 12sta podobnych orderów, oraz obietnicę obstalunku korony brylantowej dla Xięcia Hohenzollern, jako Władcy Rumunów, z poleceniem zarazem aby ordery dostawione zostały do bankiera Oppenheim w Kolonji, dla wręczenia ich Szambelanowi Królowej. Ordery odebrano i zamówiono nowe; ale że w listach tych o zapłacie żadnej nie było wzmianki, jubiler skończył na tem od czego powinien był zacząć, udając się do Posła Pruskiego. Tu dopiero dowiedział się, że stał się igraszką oszusta; nie wierząc jeszcze atoli swemu nieszczęściu, udaje się do Badenu do Królowej Pruskiej i tam się przekonywa, że listy i wzory były dziełem fałszerza. Za powrotem znajduje znowu list muiemanego Szambelana, w którym tenże zamawia gwiazdę brylantową Czerwonego Orła; ale ta gwiazda niefortunnie zabłysła oszustowi; udało się bowiem policji schwytać go w Paryżu; znaleziono

przy nim listy jubilera, część brylantów, pieczęć z herbem Królowej Pruskiej i bilety wizytowe z nazwiskiem Hr. Schaffgotsch. Namiętność do gry wpędziła go na tę haniebną drogę.

— Jak dalece koleje żelazne użyteczne są w czasie wojny do przewozu wojsk, ostatnia wojna wykazała. Nie mówiąc już o Prusskich kolejach, które całe armje z największą szybkością z miejsca na miejsce przenosiły, ciekawe są statystyczne dane o kolejach Austrjackich, które od 2go do 12go Sierpnia, w ciągu 10 dni i 16 godzin, z samego Wiednia tylko przewiozły 297 pociągami, 3765 oficerów, 123,663 żołnierzy, 16,631 koni, 254 dział, i 3077 różnego rodzaju wozów. Tym sposobem przecięciowo w ciągu 24 godzin, 27 pociągami przewieziono do tysiąca wagonów z 11,957 ludzi, 1559 koni, 23 dział i 288 wozów.

Wiadomości Zagraniczne.

FRANCJA. Paryż, 29 Sierpnia. — Dzisiejszy przegląd tygodniowy „Monitora“, rozprasza resztę obaw, jakie mogły jeszcze pozostać, co do przywrócenia w przedce stanowczego pokoju. Dziennik ten zeszczególnym naciskiem wspomina o blizkiem zawarciu pokoju pomiędzy Austrją i Włochami; co się zaś tyczy obrotu rzeczy w Niemczech, dosyć jest powściągliwy w swoich wyrażeniach. Niektórych dziwi także milczenie, jakie „Monitor“ zachowuje o trudnościach, zachodzących w układach między Prussami i Saxonją. — Wypadki na Kandji zwracają tu także uwagę, gdyż w niektórych sferach politycznych obawiają się, iżby nie przybrały większych rozmiarów. Podobno Pan Drouin de Lhuys miał już w tym przedmiocie kilka narad z Ambasadorem Angielskim. — Sprawa Meksykańska zajmuje również polityków Francuzkich. Wielka flotyła transportowa, której część dziś już wyruszyła pod żagle, udaje się w tych dniach do Vera-Cruz, dla przywiezienia z tamtąd wracających do kraju wojsk. na pierwszy raz w liczbie około 5000. — Dziś przed Radą Ministerjalną w St. Cloud, odbyła się narada lekarzy Cesarskich, ale nic nie słychać o jej postanowieniach. Zdaje się, że podróż do Biarritz, dokąd Xiądz Metternich chciał się także udać, zaniechaną zostanie, i że dwoje do początku Października bawić będzie w Fontainebleau, a następnie przenieśie swą rezydencję do Compiègne. — Cesarz mimo słabości nie stracił ochoty do zajęć autorskich, gdyż osoby otaczające Cesarza zapewnniają, że po ukończeniu „Życia Cezara“, zamierza wziąć się do podobnejże pracy o Karolu Wielkim. (Nordd. Allg. Ztg.)

TURCJA. — Depesza z Aten, datowana 25go b. m., donosi, że Turcy koncentrują wojska na granicy Greckiej. Szef Sztabu, Mahmud-Pasza, udał się w szczególnej missji do Kandji, dla zawiazania układów z powstańcami lub użycia siły w razie potrzeby. Celem wzmocnienia załogi Kandji, frzymane są w pogotowiu wojska. Dzienniki Wiedeńskie podają interesujące szczegóły o powstaniu. Podług nich, propaganda Wielko Grecka przygotowywała powstanie ogólne we wszystkich chrześcijańskich prowincjach Porty, ale Kandjoci ruszyli się za wcześniej. Porta z przejętej korespondencji przywódców powstania, dowiedziała się o całym planie, na krótki czas przed wybuchem w Kandji. (Nordd. Allg. Ztg.)

— Rozmaitości. — W wydanym niedawno II gim tomie „Porównawczej statystyki Europy,“ przez Otto- na Hübnera, znajdujemy ciekawe szczegóły o Euro- pejskich teatrach. W całej Europie liczą 1,480 tea- trów, a właściwie gmachów teatralnych. Stałych zaś trop liczą, w ogóle 298. Liczba teatrów w rozmaitych krajach jest następująca: we Francji 337, we Włoszech (włącznie z Wenecją) 348, w Hiszpanji 168, w Anglii 159, w Austrii 152, w niemiejszych Państwach Nie- mieckich 115, w Prussach 76, w Rossji (łącznie z Kró- lestwem Polskiem) 54, w Belgji 34, w Hollandji 23, w Szwajcarji 20, w Szwecji z Norwegją 18, w Portu- galji 16, w Danji (łącznie z Xięstwem Szleswigo- Holsztyńskiem) 10, w Grecji 4, w Turcji 4, w Rumu- nji 3, w Serbji 1. Miasta mające najwięcej teatrów są: Paryż 40, Londyn 26, Neapol 13, Medyolan 13, Rzym, Turyn i Bruksella po 10, Berlin, Wiedeń i Florencia po 9, Madryt, Wenecja i Genua po 8, Sewilla 6, Pe- tersburg, Lizbona, Amsterdam, Hamburg, Bolonja, Liworno i Weronia po 6. Przecięciowo przypada w Eu- ropie 1 teatr na 190,000 mieszkańców. Ma się rozu- mieć, pomiędzy teatrami tu wyliczonymi, znajdują się też i sale teatralne, a nawet szopy, w których się tea- tralne przedstawienia odbywają.

Dziadki i Wnuk.

(Bajeczka).

Rozmowa szła o duchach. Filozof Niemiecki,
Dwudziestoletni mędrzec uniwersytecki,
Wbrew dziadka, co w nie wierzył, rzekł z dumą:
„Półgłówki
Wierzą dziś chyba w djaby, stoły i ołówki.“
Dziadek spojrzął na wnuka i westchnął: „Moj drogi!
„Jać nie wierzę ni w bired, ni w stolowe nogi.
„Lecz się nie wstydzę wierzyć, w co wierzyli Święci,
„Ze czart, jeśli nie w stolach, to w lbach mędrków kręci.“

Wiadomości Literackie.

— **Kłosa**, Nr 61, wyszedł z druku i zawiera: Duchy w Teatrze Rappo w Warszawie; Żeliga J. I. Kraszewskiego (dalszy ciąg); Astr (legenda); Budowie rozebrane z gmachu Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie; Streszczenie trzyna- stej publicznej prelekcji Profesora Szkoły Głównej F. H. Lewestama; O historii literatury Europejskiej w XIXtym wieku (dokończenie); Pierwsze poezje, szkic do powieści, przez A.; Przegląd piśmiennictwa polskiego, rozbiór dzieła Ambrozego Grabowskiego: Kraków i jego okolice, przez M. Chrzanowskiego; Cykuta, komedia E. Augier'a, przekład Kazimierza Szlagiera (dokończenie); O fizjognomicie, odczyt miany w Warszawie, dnia 3go Czerwca r. b., przez H. Do- brzyckiego (dalszy ciąg); Przegląd polityczny; Kronika po- wszeczna. — Ryciny: Duchy w Teatrze Rappo w Warszawie (rysował M. Olszyński, drzeworyt J. Styfięgo); Budowie ro- zebrane z gmachu Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie, (rys: Jan Malejko, drzeworyt z pracowni J. Münchheimera); Sześć drzeworytów do „Pierwszych poezji“ (rysował Fran- ciszek Kostrzewski, drzeworyty A. Regulskiego); Szkic Fran- ciszka Kostrzewskiego (drzeworyt J. Styfięgo).

— **Kliniki**, Nr 5, pisma poświęconego umiejętnościom lekarskim, redagowanego przez Dra Dobieszewskiego, wy- szedł z druku i zawiera: Obserwacje Szpitalne; Pięciokrot- ne wycięcie i odradzanie się mięsaka (sareoma) na prawem ramieniu, w ciągu lat 16tu, przez Dra Kosińskiego; Odję- cie narośli mięsakowej ściany brzusznej u kobiety ciężar- nej, dokonane z pomyślnym skutkiem przez Doktora Neuge- bauera, Docenta Akuszerji i Gynekologii w Szkole Głównej Warszawskiej; Wiadomości i spostrzeżenia topograficzno- lekarskie, zebrane przez Dra Krosnowskiego, Lekarza Po- wiatu Lipnowskiego; Sprawozdanie Dra Malcza; Usiłowania

z bezczulania miejscowego; Uwagi Prof: Daremberga nad skutkami, jakie wydać powinna Komisja Sanitarna Konstan- tynopolska, ogłoszone z powodu broszury Dra Tauvel; Kro- nika dwutygodniowa.

— **Biblioteki Warszawskiej** zeszyt za m. Wrze- sień, wyszedł z druku i zawiera: Próby literatury indyjskiej, przez Teofila Krasnosielskiego Dra filozofji, (ciąg dalszy). Cyd, poemat rycerski, przekład z hiszpańskiego, przez S. D., (do- kończenie). Kronika paryzka literacka, naukowa i artystyczna. Stosunek Dworu Polskiego do wyboru Karola Vgo, Cesarza Niemieckiego, skroślił Xawery Liske. Kronika literacka. Roz- maitości. Wiadomości literackie. Dostrzeżenia meteorologi- czne za m. Lipiec r. b.

Przyjaciel dzieci, Nr 283, wyszedł z druku i za- wiera: Wrzesień, wiersz, przez Ks. S. G., (z drzeworytem rysunku Tegazzo); Niemcy przed dwomasem laty, (Obraz z wojny trzydziestoletniej), (ciąg dalszy, z dwiema rycinami); Elżbieta Łucja Sieniawska, przez Emilję Leję (dokończe- ni.); Texas (Opowiadanie amerykańskiego podróżnika, z drzewo- rytem rysunku Tegazzo); Bajki Felixa Mikorskiego; Wy- cieczka na górę Świętego Bernarda, spolszczyła J. Male- czyńska (ciąg dalszy); Rozmowy ojca z dziećmi; Rebus.

Przegląd Tygodniowy, Nr 34 wyszedł z druku i zawiera: Kronika Krajowa; Korrespondencja z Buska; Bi- bliografia Polska; Przemysł; Malarstwo i rzeźba; Muzykalja; Przegląd prassy perjodycznej; Z księgi pieśni Hainego Al. K.; Król piwny, powiastka fantastyczna III, (ciąg dalszy); Saar- lius albo Sauerland; Najnowsze wynalazki; Kronika zgra- niczna (z Paryża); Korrespondencja od Redakcji.

— **Xięgarnia i Skład Materiałów Piśmiennych Gut- weina**, w pałacu Hr. Krasieńskich, naprzeciw Szkoły Głó- wnej, przy ulicy Krakow-Przedmieście Ner 410, poleca się Szanownej Publiczności przy nadchodzącym kursie Szkolnym doborem wszelkim potrzebnych książek, kajetów, stałek, rajs- bretów i t. p., co sprzedaje po niepraktykowanych dotąd cenach, jak np. papieru w najmniejszej nawet ilości, po cenie fabry- cznej, kajet z 6ciu arkuszy papieru, przy najgrubszej nawet kalligrafji nieprzebijającego kop. 3, i w tym stosunku wszel- kie inne kajeta glansowane, linjowane, kratkowane i t. p.; tuzin wyborowych stałówek co z dwudziestu kilku gatunków może być wybierany, nie drożej jak kop. 5. i tak wszelkie inne materiały piśmienne po jak najniższych cenach. Pro- szę tylko przyjść i przekonać się, a spodziewam się, że ka- żdy chętnie stale się mego handlu trzymać będzie. — Na- kładem powyższej xięgarni wyszedł „Słownik Rusko-Polski“, Amszejewicza, ułatwiający do zrozumienia z wszelkimi za- gadnieniami powszechnie teraz używanej Chrystomatji Ru- skiej Paulsona; każdy wyraz jest akcentowany; cena ko- piejek 25.

Swiezo sprowadzone z Zagranicy:

Artycyjalne Zębki sztuczne; przytem **Specy- fiki roślinne, wyleczające szybko i na dłu- gie lata wszelkie cierpienia zębów**, nawet najbardziej popsutych, bez ich wyrwania. **Najnowszy sposób uleczenia słabości uszu i głuchoty**, oraz **Amour**, pomocne szczególnie do upiększenia każdej płci i w każdym wieku; **Palczyki do czyszczenia zębów**, są do nabycia za cenę bardzo względną, u **J. Neuman**, Dentysty Paryzkiego, obecnie mieszkającego na Krakowskim Przedmieściu Nr 57 (nowy), w domie z figurą Matki Bozkiej, i także wprost figury N. Panny, w godzinach do 12ej z rana, i od 3ej do 5ej z południa, **gdzie za- raz o skutkach niezawodnych, każdy się przekona na praktyce, od 30stu lat reno- mowanej w Europie.** (Nr 11,463).

DOM z gruntem dziedzicznym,

kilka morgów obejmującym, na Pradze pod Nr 61, wprost Kościota położony, jest do sprzedania. Wiadomość na miej- scu u Wgo Leona Czarneckiego, Patrona, w pałacu Dy- zmańskich, Nr 497a, z rana do 10, a po południu od 4 do godziny 6. (14,094).

Ostatnie Wiadomości.

Depesze telegraficzne podają nareszcie treść tykroć wspomnianego listu Cesarza Napoleona do Króla Wiktora Emanuela. Cesarz pisze: „Dowiedziałem się z zadowoleniem, że W. Kr. Mość przystąpił do zawierzenia broni i preliminarjów między Prussami i Austrią; prawdopodobnie więc nowa era pokoju rozpocznie się dla Europy. Wiadomo W. Kr. Mości, że ofiarowaną mi Wenecję, przyjąłem jedynie dla tego, aby zapobiedz bezużytecznemu rozlewowi krwi, i aby nareszcie Włochy były swobodne od Alp do Adryatyku. Wenecja, będąc władczynią swego losu, wkrótce przez głosowanie powszechne będzie mogła wynurzyć swą wolę. W. Kr. Mość przekonasz się ztąd, że działania Francji były i są zawsze wykonywane na korzyść ludzkości.“ Dzienniki Prusskie upatrują w tych wyrazach Cesarza Napoleona zaprzeczenie przypisywanej mu nieprzyjaznej względem Niemiec polityki. — Z Meksyku wiadomości są niepomyślne. 1000 dyssydentów i 200 Meksykańów zdobyło Tampico. Wojska Cesarzskie oszańcowali się w twierdzy Casamata i nie chcą się poddać. Ku odsieczy im wysłano korwetę i dwie kanonierki. — Z Kandji nie ma nowych wiadomości. Słychać tylko, że Porta poleciła swemu pełnomocnikowi atakować powstańców, którzy zacięcie bronić się myślą. Projekt kupna Kandji przez Grecję podobno także podany został. — Z Japonji piszą, że Państwo to zaczyna wchodzić w coraz bliższe stosunki z Europą i myśli ustanowić Konsulów w znaczniejszych stolicach Europejskich. (Nord: Allg.-Ztg.)

Depesze Telegraficzne.

Wiedeń, 1go Września. „Die Presse“ powiada, że Austro-Włoskie układy pokojowe szybko i pomyślnie się toczą. Zawarcie pokoju spodziewane jest w ciągu 12 dni. Układy wymagające dłuższego czasu do narad, będą przekazane do rozstrzygnięcia, na podstawie zasadniczych warunków w akcie pokoju, komisjom mającym się zebrać po zawarciu pokoju.

Paryż, 1go Września. „Monitor“ pisze: „Na mocy traktatu Austrjacko-Francuzkiego z dnia 24 Sierpnia, Wenecja będzie oddana Pełnomocnikowi Francuzkiemu, który prawo posiadania przekaże dalej, po porozumieniu się z władzami Weneckimi. Ludność ma być zavezwana do wyrzeczenia o swym losie.

Paryż, 2go Września. — „Monitor“ dzisiejszy donosi, że Margrabia Moustier mianowany został Ministrem spraw zagranicznych, w miejsce P. Drouyn de Lhuys, ten ostatni zaś wchodzi jako członek do Rady tajnej. — Benedetti otrzymał wielki krzyż Legji honorowej.

Wiedeń, 2go Września. — „Gazeta Urzędowa“, ogłasza traktat pokoju Austrjacko-Prusski. Dzienniki poranne donoszą zgodnie, że Hr. Mensdorff pozostaje, i że nie ma mowy o zastąpieniu go przez Hübnera.

Przyjechali do Warszawy:

Gąsowski Ignacy Ob: z Miastkowa; Hubicki Stefan, Ob: z Kielc; Kuczyński Stefan Doktor z Hrubieszowa; Płonczyński Edward Ob: z Piotrkowa; Zboński Jan Ob: z Plocka.

Wyjechali: Kossobudzki Rudolf Nauczyciel do Przybyszewa; Zamojski August, Hr: do Rożanki.

Przyjechali z Zagranic: Staniszc Michał Ob: z Belgradu; Wekert Wład: Pozłotnik z Bydgoszczy.

Wyjechali Zagranicę: Brandt Józef Artysta-malarz do Monachium; Baron v. Bienen Fridrich Ob: do Hagi.

Wczoraj przed południem przechodząc z Cukier ni przy rogu Alei Jeruzolimskiej i Nowego Świata, Nowym Światem i Placem Trzech Krzyży, do rogu Alei Belwiderskiej, zgubiono **PUGILARES**, zawierający w papierach trzy i jedno rublowych, około rs. 10; Bilety na loterję, Dwa Pozwolenia Władzy Policyjnej na przejście rogatek, drugie na chodzenie po mieście nocną porą bez latarki; różne Notatki i Bilety wizytowe A. Heinricha. Znalazca zechce takowy Pugilares odnieść do Apteki T. Heinricha, przy rogu ulic Wierzbowej i Senatorskiej Nr 473b, po zatrzymaniu sobie nagrody rs. 10, jeżeli tego żądać będzie. (14,117).

SLEDZIE POCZTOWE,

tegorocznych połowów, nadzwyczaj tłuste, nadchodzą codzień do Handlu Win i Delikatesów Antoniego **STĘPKOWSKIEGO.** (7109).

TEATR WIELKI.

Jutro, *Matłżeństwo przy latarniach.* — *Dzwonek.* — *Państwo Denis.*

TEATR ROZMAITOSCI.

Dziś, *Fortepjan Berty.* — *Chłopiec okrętowy.*
WYSTAWA FANTÓW Loterji Warsz. Tow: Dobr: codziennie bezpłatnie od godz. 11ej rano do 7ej wieczorem w Gmachu Resursy Obywatelskiej.

WYSTAWA Zachęty Sztuk Pięknych, codziennie w Hotelu Europejskim.

Dziś przedstawienie **AZTEKÓW** w Resursie Obywatelskiej.

CYRK RENZA przy rogu ulic Marszałkowskiej i Nowogrodzkiej. — Dziś i codziennie Wielkie Przedstawienie. Początek o godzinie 8ej.

RAPPO TEATR. — Dziś i codziennie Wielkie Przedstawienie na Placu Ujazdowskim. Jutro nadzwyczajne przedstawienie na benefit tancerki Panny Jeanette Hoffman.

DOLINA SZWAJCARSKA. — Dziś i codziennie Wielki KONCERT B. Bilsego. W Środy i Soboty Symfonje. Początek o godz. 6.

ELDORADO. — Codziennie o godz. 6ej po południu. Orkiestra. Towarzystwo Śpiewaków Paryzkich o godz. 7 1/2. — Jutro między innymi śpiewami PP: Goosz i Victor wykonają: Litchen et Fritzchen. Un homme amusant. On y va. Jeanne ten la Vivandiere.

ORPHEUM, przy ulicy Miodowej. — Dziś i codziennie.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 3 Września 1866 roku.

Monety i Papiery:		Żądano Płacono	
		Ruble i Kopejki sr:	
Pół imperjaty rossyjskie rs. 6 k. 60.		84	—
Dukaty holenderskie rs. 3 k. 80.		85	25
Oblig. skarbowe 100 rs., (oprócz kup.)		82	50
Listy zast: 3 okresu, I. s., za rs. 100.		64	—
Listy zast: 3 okresu, II. s., za rs. 100.		111	—
Listy likwidacyjne, za rs. 100		106	50
Nowa Ros: pożyczka prem: z r. 1865.		84	—
„ „ „ „ z r. 1866.		73	75
Bilety Banku Cesarstwa		65	—
Akcje Drogi żel: War: -Wied: za szt;		125	50
Akcje Drogi żel: Warsz.-Bydgoskiej,		91	75
Akcje Głow: Tow: Ros: Dróg żelazn:.		91	75
Akcje Drogi żelaznej Warsz.-Teres:.		91	75
Akcje Fabryczno-Łódzkie		91	75

Wartość kuponu bież: od Listów zas: od rs. 100, rs. — k. 78 3/4
Od Listów likwidacyjnych rs. 1 k. 3 1/3.

Ceny Targowe Warszawa 1866. — Dnia 31 Sierp: płacono: Za korzec pszenicy od rs. 5 k. 25 do rs. 6 k. 67 1/2; żyta od rs. 3 k. 60 do rs. 4 k. 27 1/2; owsa od rs. 2 kop. 10 do rs. 2 kop. 30; gryki od rs. 3 kop. 30 do rs. 3 k. 60; kartofli od rs. 1 k. — do rs. 1 k. 5.

Okowity próby 10, płacono dnia 28 Sierp:, za wiadro od rs. 3 k. 36 3/4 do rs. 3 k. 58 1/2; za garniec od rs. 1 kop. 10 do rs. 1 k. 17.